

Ми погоджуємося з думкою Н.Кузьміної, яка визначає професійну компетентність педагога як його обізнаність, як властивість особистості, що дозволяє продуктивно вирішувати навчально-виховні завдання, спрямовані на формування особистості іншої людини. В узагальненому вигляді поняття «компетентність» – це сукупність здібностей, рис особистості, необхідних для успішної професійної діяльності в тій чи іншій галузі (В. Сластьонін, А. Маркова. А. Новиков, С. Чистякова та ін.).

Один із найбільш ефективних засобів підвищення професійної компетентності вчителя вбачаємо в самоосвітній діяльності – свідомій діяльності з удосконалення своєї особистості як фахівця: адаптування своїх індивідуально-неповторних якостей до вимог педагогічної діяльності, постійне підвищення професійної компетентності та неперервне вдосконалення якостей своєї особистості [3]. Однак самоосвіта педагога не повинна зводитись до відновлення знань, які він здобув у ВНЗ, ідеться про ознайомлення з новітніми педагогічними та психологічними дослідженнями, пошук нових напрямів у методиці й організації навчально-виховного процесу, розгляд на високому науковому рівні педагогічних проблем, що спричиняють труднощі у практичній роботі тощо. Аналіз підходів до змісту поняття «професійна компетентність вчителя» показує, що ця проблема активно вивчається, причому одні вчені визначають цю категорію як здатність учителя виконувати професійні функції, інші – як теоретичну й практичну готовність здійснювати професійну діяльність або як сформованість професійних якостей педагога.

Узагальнення результатів теоретичного дослідження дає змогу сформулювати поняття «професійна компетентність учителя початкової школи». За нашими переконаннями, це – інтегративна характеристика, яка визначає готовність і здатність особистості розв'язувати професійні задачі з навчання та виховання молодших школярів шляхом реалізації системи теоретичних знань, практичних умінь, досвіду професійної діяльності, особистісних якостей, здобутих у навчальному закладі.

Список використаних джерел

1. Білявська О. О. Професійна компетентність учителя як складова ефективної педагогічної діяльності / О. О. Білявська. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [<http://lib.mdpu.org.ua/nvs/>]
2. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / під заг. ред. О. В. Овчарук. – К.: «К.І.С.», 2004. – 112 с.
3. Скворцова С. О. Професійна компетентність вчителя: зміст поняття / С. О. Скворцова // Наука і освіта. – 2009. – № 4. – С. 93-94.

УДК 37.016.091.313:502

ПИНЗЕНИК О.М.
Мукачівський державний університет, Україна

ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ДИСЦИПЛІН ПРИРОДОЗНАВЧОГО ЦИКЛУ: ІНТЕГРОВАНІЙ ПІДХІД

Сучасні зміни у змісті та організації дошкільної освіти доводять, що саме вихователю належить ключова роль у вихованні дітей дошкільного віку, адже саме

він допомагає становленню майбутнього громадянина як особистості, зміцненню інтелектуального та духовного потенціалу нації. Оскільки в центрі навчання і виховання мають стояти інтереси дитини, вся діяльність педагога, зокрема, зміст і технологія навчання, повинні змінюватись. У зв'язку з цим підготовка майбутнього фахівця дошкільної освіти вимагає ретельних змін.

Постановка методичних проблем удосконалення підготовки вихователя дітей дошкільного віку сприятиме застосуванню творчого підходу до методики ознайомлення дошкільників з природою, дозволить сформувати цілі, зміст і структуру навчально-виховного процесу закладу дошкільної освіти з урахуванням теоретичних основ директивних матеріалів, сучасних біологічних і педагогічних концепцій, принципів розробки програм розвитку та виховання дитини [1].

Нині актуальною є й проблема застосування у навчальному процесі новітніх технологій. Використання сучасних інноваційних технологій у навчальному процесі вищого навчального закладу, сприятиме їх застосуванню в майбутній педагогічній діяльності.

Рівень розвитку сучасної науки, особливості вступу у світ праці вимагають більш раннього, ніж це було традиційно прийнято, визначення сфери подальшої професійної підготовки. Людина зобов'язана якомога раніше починати осмислене життя, робити вибір, брати на себе відповідальність за своє майбутнє. Саме інтеграція навчально-виховного процесу надає таку можливість [2].

Інтеграція курсів «Основи природознавства» та «Методика ознайомлення дошкільників з природою» впливає із постановки загальних дидактичних цілей та власне природничо-педагогічного змісту даних курсів.

Курс «Основи природознавства» має на меті глибоке вивчення на науковій основі характерних особливостей природи рідного краю та змісту програми формування компетентності дитини дошкільного віку у сфері «Природа». Об'єктом вивчення основ природознавства є система загальнонаукових знань про явища навколишнього світу в їх безпосередніх взаємопов'язаних зв'язках. Завданнями викладача, реалізація яких забезпечить досягнення цієї мети, є: поглиблення знань студентів про характерні особливості природи України, ознайомлення із можливостями використання різноманітних об'єктів і явищ природи у роботі з дітьми дошкільного віку, самостійного набуття природознавчих знань шляхом спостережень, експериментів, роботи з довідковою літературою; формування системних уявлень про взаємозв'язки та взаємозалежності в природі, любові до природи України, прагнення оберігати та примножувати її багатства, розвиток екологічного чуття.

Найважливіше завдання процесу навчання – знайти ефективні способи керівництва пізнавальною діяльністю студентів, оскільки знання з основ природознавства є орієнтиром сприймання та існування людини в світі та складають систему світогляду, цінностей, переконань людини.

Методика ознайомлення дошкільників з природою – наука, що вивчає методи, прийоми та форми організації процесу формування компетентності дошкільника у сфері «Природа». Об'єктом вивчення методики є процес формування природничих знань та умінь дитини дошкільного віку. Завданням методики є ознайомлення

студентів із історією розвитку в педагогічній науці поглядів на використання природи як засобу виховання та становлення методики ознайомлення з природою; формування теоретичної бази знань про завдання, зміст, форми та методи роботи з ознайомлення з природою дітей дошкільного віку; виховування в студентів переконання у необхідності екологічного виховання дошкільників.

Методика ознайомлення з природою найтісніше пов'язана з педагогікою, позаяк застосовує і конкретизує загальнодидактичні положення відповідно до особливостей навчального матеріалу з природознавства [2].

Від наук про природу методика викладання природознавства бере зміст навчального матеріалу. І в цьому полягає інтеграція змісту обох курсів. Вона допомагає викладачу правильно відбирати найістотніші елементи основ наук і викладати навчальний матеріал у формах і зв'язках, найдоступніших для розуміння і запам'ятовування. Крім того, методи науки, основи якої вивчаються, також знаходять своє відображення в методах навчання [3].

Одним із завдань сьогодення є оновлення і удосконалення змісту освіти. При його структуруванні необхідно дотримуватись сучасних принципів укладання програм, підручників, і посібників (науковості, доступності, демократизації, деідеологізації, гуманізації, гуманітаризації, історизму, цілісності змісту, інтеграції тощо), що також є теоретичним підґрунтям підготовки майбутніх вихователів до здійснення процесу ознайомлення дітей з природою у закладах дошкільної освіти.

Таким чином, організація природознавчих дисциплін у вищих навчальних закладах на основі інтегрованого підходу надає студентам необхідну інформацію, ознайомлює їх з методами користування даною теорією для одержання глибоких знань, передбачає озброєння студентів методами та формами розвитку інтелекту у дітей дошкільного віку, розглядає поступовий розвиток інтелектуальних зон у залежності від навчального матеріалу та завдань, направлених на формування загальнолюдських принципів та моральних якостей.

Список використаних джерел

1. Алешко В. Ф. Підготовка студентів педагогічного інституту до екологічного виховання дошкільників. /В. Ф. Алешко // Дошкільна освіта.– 2004.–№3(5). – С. 12-13.
2. Борин Г. В. Міждисциплінарна інтеграція як засіб підготовки майбутніх фахівців / Г. В. Борин //Вісник Житомирського державного університету. – 2011.– №59. – С. 27-29.
3. Лисенко Н. В. Еколого-педагогічна культура вихователя дошкільного закладу / Н. В. Лисенко. – Івано-Франківськ: «Плай» Прикарпатського університету ім. В. Стефаника.–1994.– 243 с.

УДК 159.964.1

ПОЛАЖИНЕЦЬ І.Ю.,
ІВАНОВА В.В.

Мукачівський державний університет, Україна

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ СОЦІАЛЬНА АКТИВНІСТЬ ОСОБИСТОСТІ

Соціальна активність належить до тих категорій, які постійно вдосконалюються, змінюються з розвитком суспільства. Від рівня соціальної

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>